

D O M

afsagt af Grønlands Landsret den 20. december 2023 i ankesag

Sagl.nr. K 179/23

Anklagemyndigheden

Mod T

Født [...] 1961

(advokat Finn Meinel)

Sermersooq Kredsret afsagde dom i 1. instans den 29. marts 2023 (kredsrettens sagl.nr. KS-SER-561-2021).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået domfældelse i overensstemmelse med den for kredsretten rejste tiltale og formildelse.

T har påstået frifindelse.

Doms mænd

Sagen har været behandlet uden domsmænd.

Supplerende oplysninger

Der har for landsretten været vist billeder af Kapisillit bugt, den omhandlede gummibåd og fortøjning af både i området. Billederne er taget omkring det tidspunkt, der er angivet i anklageskriftet.

Forklaringer

T har i det væsentlige forklaret for landsretten som i første instans.

T har supplerende forklaret, at den omhandlede dag var vejret fantastisk, også på festpladsen. Som man kan se på de fremlagte billeder, var vandet helt stille, og der var lyst og gode sejlf forhold. Da de sejlede ud i gummibåden, havde han og hans hustru redningsveste på. Han havde fået at vide, at det var sikkerhedsudstyr som redningsveste, VHF og den slags politiet var til stede for at kontrollere. Han har ikke hørt om andre, der har fået bøde for spiritussejlad i en gummibåd. Politiet havde heller ikke oplyst noget om, at man ikke måtte have drukket

spiritus, når man sejlede i sin gummibåd. Hvis han havde vidst, at det kunne være ulovligt, ville han ikke have gjort det. Han brugte udelukkende gummibåden til at sejle ud til sin båd, som var fortøjet i bugten sammen med to andre både. Gummibåden er en del af bådens redningsudstyr, men bruges også til at komme i land.

Om lovgrundlaget

Det fremgår af § 29a, stk. 1, i søsikkerhedsanordningen (anordningsbekendtgørelse nr. 1674 af 18. december 2015), at der for spiritussejlads idømmes foranstaltninger efter kriminalloven til den ”som fører skib eller i øvrigt udfører arbejde om bord på et skib i en stilling af væsentlig betydning for sikkerheden efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter sejlads overstiger 0,50 promille”

Det fremgår af bestemmelsens stykke to, at visse fritidsfartøjer er undtaget fra forbuddet mod spiritussejlads. Denne undtagelse gælder dog ikke for fritidsfartøjer, der sejler i grønlandske farvande, hvis fartøjet føres frem ved motorkraft, jf. § 1 i bekendtgørelse nr. 1069 af 29. august 2013 om spiritussejlads i grønlandske farvande med motordrevne fritidsfartøjer.

Bekendtgørelse nr. 1069 om spiritussejlads i grønlandske farvande er udstedt i medfør af søsikkerhedsanordningens § 29a, stk. 6, der blev indført, i den nuværende formulering, ved ændringsanordning nr. 71 af 29. januar 2013. Af de almindelige bemærkninger til den danske søsikkerhedslov (lovforslag nr. 100, fremsat den 13. januar 2010), der danner grundlag for ændringsanordningen, fremgår under punkt 3.4.9. blandt andet:

” Reglerne om spiritussejlads, jf. lov nr. 547 af 8. juni 2006 om ændring af lov om sikkerhed til søs og sømandsloven, er sat i kraft i Grønland ved kongelig anordning nr. 882 af 25. august 2008.

Forud for ikraftsættelsen har de grønlandske myndigheder imidlertid udtrykt ønske om, at der i Grønland fastsættes strammere regler om spiritussejlads end i Danmark.

Baggrunden for ønsket om strammere regler er bl.a. de særlige geografi- og vejrforhold i arktiske områder, herunder ikke mindst, at man ved sejlads i grønlandske farvande skal være forberedt på alle eventualiteter, som kan få indflydelse på fartøjet, dets besætning og eventuelle passagerer. Sejlads i grønlandske områder adskiller sig derfor markant fra sejlads i de danske farvande.

Den grønlandske geografi og natur er i sig selv en udfordring i forbindelse med al færdsel, både til lands og til søs. Grundet det kolde klima og de ofte hurtigt skiftende vejrforhold vil en hændelse, som i Danmark ville være banal, hurtigt kunne udvikle sig til en alvorlig ulykke med alvorlig fare for alle de ombordværende.

Hertil kommer, at sejlads i mindre fartøjer i Grønland i langt højere grad end i den øvrige del af riget udgør et nødvendigt led i lokaltrafikken.

I forbindelse med drøftelserne forud for ikraftsættelsen af lov om sikkerhed til søs fandt Grønlands Landsting et behov for, at alle fartøjer, uanset størrelse og uanset om der er foreskrevet uddannelseskra­v for føreren, bliver omfattet af den faste promillegrænse. Der blev endvidere rejst spørgsmål om, hvorvidt passagerer også burde omfattes af promillegrænsen. Sådanne ændringer blev imidlertid vurderet at ligge uden for det, som kan gennemføres inden for rammerne af den eksisterende anordningshjemmel. Der er derfor enighed mellem de danske myndigheder og Grønlands Landsstyre om den foreslåede bestemmelse, hvorefter der indføres hjemmel til administrativt at fastsætte regler om spiritussejlads i Grønland, som er strammere end i Danmark.

...”

Af lovforslagets specielle bemærkninger til § 29a, stk. 6, fremgår blandt andet:

”...

Forslaget indebærer, at der indføres en hjemmel til administrativt at fastsætte regler, som indebærer, at den faste promillegrænse i grønlandske farvande finder anvendelse også for fritidsfartøjer, hvortil der ikke er foreskrevet uddannelseskra­v for skibets fører eller styrmand. Der vil således blive fastsat regler om, at alle erhvervs-og fritidsfartøjer, uanset størrelse, skal være omfattet af den faste promillegrænse

...”

Om foranstaltningsniveauet fremgår under lovforslagets specielle bemærkninger til nr. 23 og 25 blandt andet:

”...

For overtrædelser af bestemmelserne om spiritussejlads er det i lovgivningen forudsat, at der som udgangspunkt anvendes samme strafniveau som ved overtrædelse af færdselslovens bestemmelser om spirituskørsel. Der henvises til denne forbindelse til Folketingstidende 2005-2006 Tillæg A s. 4043 (vedrørende den ændring af lov om sikkerhed til søs, hvorved der blev indført en fast promillegrænse til søs). Hvis der forvoldes dødsfald eller alvorlig personskade som følge af spiritussejlads, forudsættes straffen at være på samme niveau, som når der forvoldes dødsfald eller alvorlig personskade ved spirituskørsel.

Som tilfældet er efter arbejdsmiljøloven, vil det være domstolene, der fastlægger de endelige straffe ud fra en bedømmelse af samtlige omstændigheder i de konkrete sager.

...”

Landsrettens begrundelse og resultat

Anklagemyndigheden har under ankesagen anmodet om tilladelse til at berigtige anklageskriftets oplysning om hjemlen til at idømme en foranstaltning, så der også henvises til § 1 i bekendtgørelse nr. 1069 af 29. august 2013 om spiritussejlads i grønlandske farvande med motordrevne fritidsfartøjer § 1, jf. retsplejelovens § 437, stk. 3, nr. 3.

Da tilføjjelsen ikke indebærer, at den rejste tiltale udvides, og da anklageskriftets tidligere beskrivelse af lovgrundlaget må anses for tilstrækkeligt klart til, at T kunne tilrettelægge sit forsvar, imødekommes anklagemyndighedens anmodning. Anklageskriftet berigtiges herefter som anført ovenfor.

Efter de ovenfor citerede forarbejder til § 29a i søsikkerhedsanordningen, må bestemmelsen i § 29a, stk. 1, om spiritussejlads fortolkes sådan, at bestemmelsen blandt andet omfatter sejlads i en mindre gummibåd, der anvendes som fritidsfartøj, når gummibåden drives af en motor og sejler i grønlandske farvande. Herefter, og på baggrund af bevisførelsen, herunder den retskemiske erklæring og T forklaring, må det anses for bevist, at T har sejlet spiritussejlads som beskrevet i anklageskriftet.

Det er et almindeligt kriminalretligt princip, at manglende kendskab til loven ikke fører til frifindelse. T kan derfor ikke frifindes, selvom spiritussejlads i Grønland er kriminaliseret ved et kompliceret lovgrundlag, som han ikke kendte. Det kan dog give grundlag, for, at der idømmes en mildere foranstaltning, hvis en gerningsmand har handlet i undskyldelig misforståelse af reglerne, jf. kriminallovens § 123, nr. 1.

Det fremgår af lovforarbejderne, at foranstaltninger for spiritussejlads som udgangspunkt foranstaltes som spirituskørsel. Af politiets påstandskatalog fremgår under punkt 14.2.1, at der blandt andet nedlægges påstand om en bøde svarende til tre ugers løn ved spirituskørsel i bil, med en promille som den, T havde, når der er tale om førstegangstilfælde. Af katalogets punkt 14.2.9 fremgår blandt andet, at der i sager om spirituskørsel med knallert, gaffeltruck og lignende nedlægges påstand om en bøde svarende til en uges løn. For snescooter nedlægges der påstand om 2 ugers løn, henset til snescooterens potentielt høje hastighed.

Som det fremgår af politiets dagsbefaling, må der ved fastsættelsen af foranstaltningen for spirituskørsel og spiritussejlads blandt andet lægges vægt på, om fartøjets indretning reducerer den potentielle farlighed. En mindre gummibåd med en lille påhængsmotor, som den T sejlede i, kan bedst sammenlignes med en blød trafikant på landjorden, fordi den har et begrænset anvendelsesområde sammenlignet med fritidsskibe i almindelighed, den bevæger sig med en forholdsvis lav hastighed, og den kan kun i mindre omfang forårsage skade på andet eller andre end de ombordværende.

Sejladsen skete den 28. juni 2020 og den lange sagsbehandlingstid skyldes hovedsagelig forhold, som ikke kan tilskrives T.

Efter en samlet vurdering af praksis for reduktion af bøder ved lang sagsbehandlingstid i ukomplicerede kriminalsager sammenholdt med det oplyste om T indkomst i 2019 og sagens omstændigheder i øvrigt fastsatte landsretten foranstaltningen til en bøde på 9.000 kr. På baggrund af de hensyn, der danner grundlag for de strenge regler om spiritussejlads i Grønland, finder landsretten, at sagen ikke bør afgøres med en mildere foranstaltning, uanset at der er tale om en kompliceret lovgivning, hvis fulde omfang muligvis ikke har været almindelig kendt i befolkningen, siden området for spiritussejlads blev udvidet for mere end 10 år siden.

Henset til sagens særlige omstændigheder, herunder navnlig, at der er tale om et kompliceret lovgrundlag, tilkendes den valgte forsvarer undtagelsesvist salær i medfør af retsplejelovens § 332, stk. 2.

THI KENDES FOR RET:

Kredsrettens dom stadfæstes med den ændring, at bøden nedsættes til 9.000 kr.

Statskassen betaler salær til forsvareren.

Kirsten Thomassen

DOM

afsagt af Sermersooq Kredsret den 29. marts 2023.

Retten nr. 561/2021
Politiets nr. 5505-98722-00012-20

Anklagemyndigheden
mod

T
cpr-nummer [...]

Der har ikke medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 10. maj 2021.

T er tiltalt for overtrædelse af:

1.

Lov om sikkerhed til søs som ændret ved bekendtgørelse nr. 1069 af 29. august 2013 om spiritussejlads i grønlandske farvande med motordrevne fritidsfartøjer § 29 a, stk. 1 - spiritussejlads.

Ved den 28. juni 2020 kl. 0050 under sejlads i farvandet ved Kapisillit bugten, at have ført en gum-mibåd med en påhængsmotor på 9.9hk med en alkoholkoncentration i blodet på over 0,50 promille.

Påstande

Anklagemyndigheden har fremsat påstand om en bøde på 81.500 kr.

T har erkendt de faktiske forhold, men nægtet at forholdet er kriminaliseret.

T har fremsat påstand om frifindelse.

Sagens oplysninger

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaringer af T.

Tiltalte, T, har afgivet forklaring den 29. marts 2023. Forklaringen er gengivet i retsbogen af den 29. marts 2023.

Dokumenter

Af sagens bilag 2, anmeldelsesrapport fortsat fremgår blandt andet: "T skønnes beruset og havde balancebesvær, idet han næsten falde ned til havet, da han skulle gå ombord til den Delta 29, som var ankeret ved Kapisillit bugten."

Af Retskemisk erklæring fremgår: "Udtag.dato 2020-06-28, kl. 01:02 . Ethanol mindsteværdi 1,77 promille alkohol."

Af skattemæssige oplysninger fremgår bruttoindtægter for 2017: 1.464.697 kr. For 2018: 1.621.183 kr. For 2019: 1.285.314 kr.

Sagsbehandlingstid

Hændelsen har fundet sted den 28. juni 2020.

Anklageskriftet er dateret 7. maj 2021, og er blevet modtaget den 10. maj 2021.

Sagen var blevet berammet til hovedforhandling den 10. maj 2022 kl. 09:00, men var blevet udsat til den 2. juni 2022 kl. 09:00, da T havde en del rejseaktiviteter i perioden.

Anklagemyndigheden har per den 31. maj 2022 underrettet kredsretten, at der ikke kan møde anklager, grundet kursus og ferie.

Sagen var blevet omberammet til 6. september 2022, kl. 13.00, men måtte udsættes på grund af forsvareren var optaget af en anden retssag i Grønlands Landsret.

Rettens begrundelse og afgørelse

Om skyldspørgsmålet

Retten lagde til grund, dels på baggrund af tiltaltes erkendelse om at have indtaget alkohol og til dokumenteret observationsrapport samt til Retskemisk erklæring, at tiltalte på gerningstidspunktet har været påvirket af alkohol i en ikke ubetydelig omfang, at sikkerheden var sat til side af væsentlig grad.

Uagtet hvilket fartøj der har været anvendt, burde tiltalte havde indset, at enhver mortordrevet transportmiddel, ikke må føres i beruset tilstand.

Retten finder derfor tiltalte skyldig i overtrædelse af lov om sikkerhed til søs § 29a, stk. 1 som beskrevet i anklageskriftet.

Om foranstaltningen

Efter retspraksis fastsættes foranstaltningen for overtrædelse af bestemmelserne om spiritussejlad i grønlandske farvande, med motordrevne fartøjer, som udgangspunkt som en bøde.

På baggrund af skyldvurderingen og i forhold til tiltaltes skattemæssige oplysninger, vurderer retten, at anklagemyndighedens påstand som passende foranstaltning, jr. bekendtgørelse af anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om sikkerhed til søs nr. 1674 af 18. december 2015, § 29 a, stk. 1, derfor som en bøde, jf. kriminallovens § 127.

Thi kendes for ret:

T idømmes en bøde på 81.500 kr.

Kristine Olsvig

Den 29. marts 2023 kl. 09.00 blev retten sat af kredsdommer [...]
Retsmødet var offentligt.

Rettens nr. 561/2021
Politiets nr. 5505-98722-00012-20

Anklagemyndigheden
mod
T
cpr-nummer [...]

Politibetjent [...] var mødt for anklagemyndigheden.

Advokat Finn Meinel var mødt som privat antaget forsvarer.

Der blev fremlagt anklageskrift af 7. maj 2021 med bilag.

Tiltalte T var mødt og bekræftede navn og fødselsdato.

Tiltalte blev gjort bekendt med, at han ikke havde pligt til at udtale sig.

Anklageskriftet blev læst op.

Tiltalte erkendte de faktiske forhold, men nægtede at forholdet er kriminaliseret.

Tiltalte afgav forklaring på dansk, at husker hele episoden og husker det hele. Tiltalte husker at de var på festpladsen. Da musikken sluttede, tog ægteparret ned til gummibåden. Han fandt det for-svarligt at sejle ud til båden og de tog redningsveste på. Tiltalte kunne observere at det var farbart og at de skulle sejle sammen med nogen andre. Han fik startet motoren og sejlede ud til en båd som var ejet af X1. De skulle overnatte i båden sammen med ejerens familie.

Alle både var ankre i Kapisillit på sikker havn. Tiltalte vurderede at det var hensigtsmæssigt. Han ser klart og så at politiet var i færd med at undersøge bådene for sikkerhedsudstyr.

Politiets gummibåd med 3 mand kom hen til dem med det samme og spurgte tiltalte, om han har drukket. Tiltalte oplyste at have fået lidt alkohol. Så sagde politiet at tiltalte skal med ud til Sisak for at for taget blodprøve. Da tiltalte spurgte politiet om de var opmærksomme på at han og konen havde redningsveste på og at der skal tages hensyn til hans kone, spurgte politiet ham, om han modsætter sig anholdelsen. Politiet slæbte gummibåden hen til båden, satte hans kone af i båden. Tiltalte og politiet sejlede videre til Sisak.

Ud ved Sisak skulle de kravle op ad lejder. De kom ind og politiet sagde at han kunne sætte sig i hjørnet og får taget blodprøve. Lægen sad der og tog blodprøve. Så var det overstået. Tiltalte gik tilbage til lejderen, kravlet ned ad den ned til sin gummibåd. Politiet var i deres gummibåd og holdt fast i tiltaltes gummibåd på siden, mens de sejlede hen til båden.

De fik en lang snak om hvad der var sket med dem, sammen med den familie de skulle overnatte sammen med. Tiltalte husker det hele klart og tydeligt.

Tiltalte havde fået drukket, men ikke kun på festpladsen. Han ved ikke hvor meget, men drukket en del genstande. Der var ikke noget fare på færde. Han følte sig klart. For det meste havde han kun fået øl. Der blev kun solgt øl, Breezere og fadøl. Der blev serveret alkoholiske drikke af arrangørerne på festpladsen. Tiltalte havde drukket i løbet af eftermiddagen. De startede sammen med de gæster de skulle overnatte hos. Først spiste de før de tog til festpladsen. De sejlede ud til festpladsen med redningsveste og ind til land. De blev slæbt derover og de trak deres gummibåd op i land til festpladsen.

Motoren var 9.9 hk. Da de skulle tilbage til båden, tog de redningsveste på og gummibåden blev skubbet fra landet og sejlede ud til båden. Det var klart og stille vand. Tiltalte startede motoren ved at trykke knappen ind og trak snoren. Tiltalte har betjent gummibåd og motoren.

Tiltalte har ikke følt at have overtrådt regel ved at befordre sig til båden. Der var mange både på festpladsen og alle skal de ud til deres huse eller både. Tiltalte ved godt at han ikke skal køre bil når han er beruset. Tiltalte mener ikke at det er ulovligt, at befordre sig på stille og roligt vand ud til båden. Motoren kørte i tomgang på ca. 1-2 knob. De 2 gummibåde sejlede ved siden af hinanden. 1 mand i den anden og 2, ham og hans kone i deres gummibåd. De følte sig sikre, og ingen fare på færde.

Afhørt af sin forsvarer, forklarede tiltalte at det var i forbindelse med Kapisillit festival. Politiet var tilstede. Politiet plejede ikke at være der tidligere. Politiet havde ikke informeret folk om hvordan folk skal agere. Sisak lå yderst fra land og foran den lå alle både.

Hvis han havde troet det var ulovligt og hvis politiet har oplyst det, ville han ikke have gjort det. Oppe på festpladsen hørte man folk snakke imellem, at politiet undersøgte redningsudstyr vhf-radio. Tiltalte havde sin sikkerhedsudstyr i orden.

Forklaringen blev oplæst på dansk og vedstået.

Dokumentation fandt sted.

Sagen blev procederet.

Anklageren påstod tiltalte dømt efter anklageskriftet.

Forsvareren påstod frifindelse.

Tiltalte havde lejlighed til at udtale sig.

Efter votering afsagde retten **dom**.

Tiltalte ankede dommen vedrørende skyldvurderingen og foranstaltningsspørgsmålet.

Anklagemyndigheden 14 dages betænkningstid.

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 10.15

Kristine Olsvig